УДК 37.04:004.77

[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2021-3\(3\)-57-65](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2021-3(3)-57-65)

Кононова Дар'я Володимирівна доцент, кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германських мов, Національна академія Служби безпеки України, вул. Михайла Максимовича, 22, м. Київ, 03022, тел.: (044) 257-42-02, e-mail: kdv_ed@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0003-3804-2356>

Кобус Олена Сергіївна кандидат фізико-математичних наук, старший викладач кафедри технічного захисту інформації ННІ ІБ НА Служби безпеки України, вул. Антонова, 2/32, корп. 92, м. Київ, 03186, тел.: (044) 241-11-21, e-mail: kobus_olena@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0003-3130-6515>

Заєць Петро Миколайович старший викладач кафедри технічного захисту інформації ННІ ІБ НА Служби безпеки України, м. Київ, вул. Антонова, 2/32, корп. 92, тел.: (044) 241-11-21, <https://orcid.org/0000-0001-8826-5537>

YOUTUBE-КАНАЛ ЯК ЕФЕКТИВНЕ ДЖЕРЕЛО ВІДЕОМАТЕРІАЛУ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Анотація. Дана стаття присвячена теоретичному аналізу та актуальності впровадження YouTube відео-хостингу в розвиток освіти у 2020-2021 рр.

Термін "відео" походить від лат. "Video", що означає "дивлюся, бачу". Під ним розуміють достатньо великий спектр технологій запису, обробки, передачі, зберігання, а також відтворення візуального та аудіовізуального матеріалу на екранах та моніторах. В нашому повсякденному мовленні "відео" означає телесигнал або кінофільм тобто відеоматеріал, записаний на фізичному носії (флешці, відеодиску та ін.).

Відеоматеріали, які використовуються в процесі вивчення іноземної мови, є одним з технічних засобів навчання, що забезпечує функцію передачі інформації разом із зворотнім зв'язком в процесі її сприйняття. Введення відео в процес навчання змінює характер традиційного заняття, робить його більш живим, цікавим та актуальним, сприяє розширенню загального кругозору студентів, а також збагачує їх мовленнєвий запас і країнознавчі знання.

Youtube вважається одним з найбільших відеохостингів у світі. YouTube є найпопулярнішою платформою для цифрового відео в США, тому використання цього відео-хостингу під час вивчення англійської мови є найбільш оптимальним. Одна з багатьох причин завдяки яким YouTube став популярним за останні роки - це його спрощеність, легкість та доступність. YouTube дозволяє творцям контенту легко ділитися ним з великою аудиторією. На мільйонах каналів YouTube ви гарантовано знайдете принаймні декілька, які будуть корисними для використання на заняттях іноземної мови. До того ж, його можна використовувати як

онлайн, так і офлайн.

Використання відеозаписів та відеороликів на заняттях англійської мови сприяє індивідуалізації навчання і розвитку вмотивованості мовленнєвої діяльності студентів.

Ключові слова: YouTube, платформа, відеоматеріали, відеотекст, освіта, іноземна (англійська) мова, студенти

Kononova Daria Volodymyrivna PhD (in Linguistics), Associate professor, National Academy of the Security Service of Ukraine, 22 Mykhaila Maksymovycha St., Kyiv, 03032, tel.: (044) 257-42-02, e-mail: kdv_ed@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0003-3804-2356>

Kobus Olena Serhiivna Candidate in physics-mathematical science, Senior lecturer, Educational and Scientific Institute Of Information Security of National Academy of the Security Service of Ukraine, Antonova St., 2/32, bul. 92, Kyiv, 03186, tel.: (044) 241-11-21, e-mail: kobus_olena@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0003-3130-6515>

Zaiets Petro Mykolaiovych Senior lecturer, Educational and Scientific Institute Of Information Security of National Academy of the Security Service of Ukraine, Antonova St., 2/32, bul. 92, Kyiv, 03186, tel.: (044) 241-11-21, <https://orcid.org/0000-0001-8826-5537>

YOUTUBE CHANNEL AS AN EFFECTIVE SOURCE OF VIDEO FOR LEARNING A FOREIGN LANGUAGE

Abstract. This article is devoted to the relevance and theoretical analysis of the importance of YouTube video hosting in the development of education in 2020-2021.

The term "video" comes from Latin word "Video", which means "look, see". It means a fairly wide range of technologies for recording, processing, transmitting, storage, as well as reproduction of visual and audiovisual material on screens and monitors. In our everyday speech, "video" means a TV signal or a movie, i.e. video material which is recorded on a physical medium (flash drive, video disc, etc.).

Video materials used in the process of learning a foreign language is one of the technical means of learning that provides the function of transmitting information along with feedback in the process of its perception. The introduction of video in the learning process changes the nature of traditional classes, makes it more lively, interesting and relevant. It also expands the general horizons of students, as well as enriches their vocabulary and knowledge of the foreign countries.

Youtube is considered to be one of the largest video hosting services in the world. YouTube is the most popular digital video platform in the United States, so using this video hosting while learning English is the most optimal one. One of the many reasons why YouTube has become so popular in recent years is its simplicity, lightness, and accessibility. YouTube makes it easier for content creators to share with a large

audience. On millions of YouTube channels, you are guaranteed to find at least a few that will be useful for studying or learning foreign language in the classes. In addition, it can be used both online and offline.

The use of videos in English classes contributes to the individualization of learning and the development of motivation of students' speech activity.

Keywords: YouTube, platform, video materials, video text, education, foreign (English) language, students

Постановка проблеми. Навчання у 2020-2021 стало у переважній більшості дистанційним, що відкрило шлях до діджиталізації освіти та пошуків нових методів викладання матеріалу для вивчення іноземної мови. В цьому випадку, як допомога викладачам, увагу привертає до себе YouTube. Застосування роликів цього відеохостингу на заняттях англійської мови можливе як онлайн, так і офлайн

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Важливі аспекти використання відеоматеріалів та YouTube платформи висвітлюються такими дослідниками як І.М. Андреасян, Т.П. Леонтьєва, Дж. Берсін, Б.Г. Ключев та ін

Однак впровадження YouTube платформи на сучасному етапі у навчальний процес ще продовжується.

Мета статті – дослідження особливостей використання YouTube платформи на сучасному етапі розвитку освіти у 2020-2021 рр.

Виклад основного матеріалу. На сьогоднішній день основне завдання вивчення іноземної мови у ВНЗ спрямоване на формування загальнокультурної компетенції студентів, що включає в себе здатність і готовність до різного роду комунікації, зокрема і професійно-орієнтованої. Методика викладання спрямовується на формування когнітивно-комунікативної компетенції та стійкої мотивації до навчання. У сучасному інформаційному суспільстві при навчанні у ВНЗ значну роль відіграє «мультимедійне навчання», а роки 2020-20201 взагалі став роком дистанційного навчання.

Введення відео в процес навчання змінює характер традиційного заняття, роблячи його більш живим і цікавим, сприяє розширенню загального кругозору студентів, збагаченню їх мовного запасу і країнознавчих знань. Використання відеозаписів на заняттях англійської мови сприяє індивідуалізації навчання і розвитку мовленнєвої діяльності студентів. Специфіка відеоматеріалів забезпечує моделювання спілкування та можливість ознайомитись з реальними людьми з різних країн, ситуаціями, їх життям, предметами. Це стимулює майже справжню комунікацію, бо студенти стають учасниками ігрових ситуацій, де грають певні ролі, а також вирішують життєві проблеми. При використанні відеофільмів на заняттях іноземної мови розвиваються два види мотивації: самомотивація, коли відео матеріал є цікавим для аудиторії та мотивація, яка досягається тим, що студентам викладачі показують, що він може зрозуміти мову, яку вивчає. Це приносить задоволення, а також надає віру студентам в свої сили і бажання до подальшого вдосконалення. Студент має отримувати задоволення не тільки від

цікавого сюжету, але й від фільму саме через розуміння мови.

Відео відповідає принципам розвиваючого навчання, тому що допомагає навчити всім 4 видам мовної діяльності (читанню, говорінню, аудіюванню, письму), сформулювати лінгвістичні здібності (через мовні та мовленнєві вправи), створювати ситуації спілкування і забезпечувати безпосереднє сприйняття і вивчення культури і історії країни, що вивчається. Це тому, що відеофільм - це не тільки джерело інформації а вже використання відеофільму сприяє розвитку різних сторін психічної діяльності студентів, зокрема уваги і пам'яті. Під час перегляду в аудиторії виникає атмосфера спільної пізнавальної діяльності, що дозволяє студентам зосередити свою увагу, тому що для розуміння змісту фільму необхідно докласти певних зусиль. Таким чином мимовільна увага переходить у довільну, а її інтенсивність впливає на процес запам'ятовування. Використання різних каналів надходження інформації (слуховий і зоровий канали, моторне сприйняття) позитивно впливає на міцність фіксації країнознавчого та мовного матеріалу [1].

Відеотекст, як підкреслює Т. П. Леонтьєва, “має таку перевагу, що з'єднує в собі різні аспекти акту мовної взаємодії. Крім змістовної сторони спілкування, відеотекст містить візуальну інформацію про місце події, зовнішній вигляд і невербальну поведінку учасників спілкування в конкретній ситуації, що найчастіше обумовлені специфікою віку, статі та психологічними особливостями особистості розмовників” [2].

Використання відео на заняттях допомагає вирішенню таких задач [1]:

- ☐ підвищення мотивації навчання;
- ☐ інтенсифікація навчання;
- ☐ активізація студентів;
- ☐ самостійна робота студентів;
- ☐ підвищення якості знань;

Існує величезна кількість відеоматеріалів, які можна використовувати на заняттях англійської мови. За стилем переданої інформації їх можна розділити на наступні [1]:

- ☐ художні (мультфільми, різні художні фільми, фрагменти вистав);
- ☐ науково-популярні, публіцистичні (інтерв'ю, документальні та навчальні фільми);
- ☐ інформаційні (реклама, записи новин, телепередач);
- ☐ країнознавчі (відеоекскурсії).

Систематичне і раціональне використання відео на заняттях сприяє ефективності навчання. Якщо потрібно утримати увагу студентів до кінця і мотивувати зробити цільову дію, використовуйте короткі ролики та відеоряди від 30 секунд до 2-10 хвилин. Варто зазначити, що 4-5 хвилинні відео з відповідним контентом та підготовленими до них завданнями можуть забезпечити напружену роботу аудиторії протягом цілої години. Це обумовлено щільністю і насиченістю інформації. Інколи доцільніше обрізати відео для роботи, виділяючи основний контент. Як показала наша аудиторна практика, найдієвішим є робота з відео до 2

хвилин.

Успішне використання відео гарантовано практично на всіх етапах процесу навчання іноземної мови [1]:

- ☐ для презентації мовного матеріалу в реальному контексті;
- ☐ для закріплення і тренування мовного матеріалу в різних ситуаціях спілкування;
- ☐ для розвитку навичок і умінь усного мовлення;
- ☐ для вивчення іншомовної культури і виявлення міжкультурних відмінностей.

Для удосконалення набутих знань, навичок та вмінь збільшується обсяг використання мовних і мовленнєвих засобів, поліпшується якість практичного володіння іноземною мовою, зростає ступінь самостійності і творчої активності. Однією з основних завдань навчання англійської мови є розвиток комунікативної компетенції, тому головною метою використання відеоматеріалів є навчання усного і писемного мовлення.

Youtube вважається одним з найбільших відеохостингів у світі. Щомісяця на YouTube реєструється понад 2 мільярди користувачів. Це не така велика аудиторія, як 2,74 мільярда активних користувачів Facebook в місяць, але контент YouTube можна дивитися, навіть не створюючи акаунт, тому число «щомісячних користувачів, які увійшли в систему», швидше за все, занижує фактичну кількість людей, які переглядають контент YouTube щомісяця [3].

YouTube - найпопулярніша платформа для цифрового відео в США. Друге місце займає Netflix з показником 74,9%. У березні 2021 перегляд YouTube на телевізорах збільшився на 80%. 16,4% трафіку сайту YouTube припадає на США. Хоча YouTube поширений в США, тільки частина його трафіку надходить з США. Хоча Сполучені Штати є найбільшим джерелом відвідувачів YouTube, на них як і раніше припадає тільки 16,4% трафіку: 9,2% глядачів YouTube знаходяться в Індії, а 4,8% - в Японії. Отже, YouTube - другий за відвідуваністю веб-сайт в світі, одразу після компанії Google. Це також друга за популярністю соціальна платформа в світі. У цьому випадку він йде відразу після Facebook. Люди щодня дивляться на YouTube понад мільярд годин відео. Це неймовірна кількість контенту, що споживається по всьому світу [3].

Глядачі у віці 18 років і старше середнього проводять на YouTube 41,9 хвилини в день. Це включає використання на всіх пристроях: мобільному, настільному або портативному, а також у телевізорі. Це в середньому 4,9 години на тиждень або майже 255 годин на рік. 40,9% годин перегляду YouTube доводиться на мобільні пристрої. Останнім часом це число скорочується, оскільки люди проводять більше часу за переглядом YouTube на своїх телевізорах, але це все ще значна частина часу [3].

Це важливо враховувати, тому що статистика YouTube, показує, скільки часу люди проводять на YouTube.com, значно занижуючи кількість часу, який користувачі фактично проводять на платформі. (Оскільки мобільні перегляди частіше використовують додаток YouTube.)

Одна з багатьох причин завдяки яким YouTube став популярним за останні роки - це його спрощеність, легкість та доступність. YouTube дозволяє творцям контенту легко ділитися ним з великою аудиторією. Завдяки цьому з'являється широкий вибір контенту, серед якого уроки краси, огляди продуктів, ігрові канали або відео з розпакуванням та ін. На мільйонах каналів YouTube ви гарантовано знайдете принаймні декілька, які будуть корисними для використання на заняттях іноземної мови.

Перше відео під назвою «я в зоопарку», було завантажено на YouTube, 23 квітня 2005 року, де був показаний один із засновників зоопарку. Це був лише початок шляху для YouTube. За десять років його аудиторія виросла від 0 до 1 мільярда глядачів. Специфіка цієї платформи у тому, що це не лише розваги, челенджі, ігри та ін. Ця дивовижна платформа може допомогти у розвитку бізнесу в сфері електронної комерції в 2021 році [4].

Створений в 2005 році трьома колишніми співробітниками PayPal, YouTube з роками ріс в геометричній прогресії. Google купив YouTube в 2006 році за 1,65 мільярда доларів, і тепер YouTube працює як одна з дочірніх компаній Google. З моменту створення YouTube, його місія полягала в тому, щоб надати користувачам швидкий і легкий доступ до відео, а також можливість часто обмінюватися відео. І з тих пір він перевершив всі очікування. Не секрет, що YouTube - це платформа для соціальних мереж, що постійно розвивається. Існує декілька причин для успіху. Одна з основних причин, завдяки якій YouTube вдається утримувати домінуючу позицію в галузі, полягає в його доступності, адже YouTube дозволяє легко почати роботу і поділитися своїм контентом з великою аудиторією. Простота, з якою люди можуть почати роботу на YouTube, у величезній мірі сприяла залученню мільйонів творців контенту по всьому світу [4].

Як вже згадувалося вище, за останніми статистичними даними YouTube, станом на 2021 рік платформа налічує 2,3 мільярда користувачів по всьому світу (Statista, 2021). Ці 2,3 мільярда користувачів визначаються як глядачі, які заходять на сайт не рідше одного разу на місяць. З огляду на, що відео на YouTube також можна переглядати без використання облікових записів Google, наприклад, за допомогою функції автоматичного програвання в WhatsApp, охоплення YouTube насправді вище [4]. Це, відповідно, дозволяє охопити контент різних сфер діяльності сьогодення.

Глядачі YouTube переглядають понад мільярд годин відео на своїй платформі кожного дня, і несуть відповідальність за створення мільярдів переглядів. Популярність платформи забезпечує їй широке охоплення аудиторії, особливо на мобільних пристроях. Компанія стверджує, що вона охоплює більше споживачів мобільних телефонів в США, ніж будь-яка інша телевізійна мережа на даний час. YouTube не тільки доступний, але і локалізований більше ніж в 100 країнах. Це означає, що платформа адаптується до різних мов та різних ринків, дивлячись в якій країні вона знаходиться. Це робить YouTube привабливим для користувачів, що впливає на залученість користувачів і його використання. Крім

того, платформа доступна на 80 різних мовах. Це варіюється від найпоширеніших мов світу, таких як англійська, іспанська та мандаринський діалект, до більш маловідомих, таких як азербайджанська, кхмерська і лаоська. Опитування також показало, що, хоча відео англійською мовою було значно менше на YouTube, англійськомовні відео, як правило, отримують приблизно в чотири рази більше переглядів, ніж відео на інших мовах [4].

Коли справа доходить до споживання цифрового відеоконтенту в США, сайти соціальних мереж перевершують найбільші новинні сайти країн як найпопулярніші канали, що може бути використане на заняттях англійської мови. YouTube є домінуючою силою, причому дев'ять з десяти глядачів цифрового відео в США використовують цю платформу для споживання цифрового відеоконтенту. YouTube, Facebook, Instagram, Twitter і Snapchat особливо популярні серед мілленіалів і покоління Z, які, за словами експертів, проводять все більше часу в соціальних мережах, переглядаючи цифрові відео. Для порівняння, найпопулярніший новинний канал для споживання цифрового відео, CNN, дивляться тільки 17 відсотків глядачів цифрового контенту в США [4].

Отже, вивчення мови з використанням відеохостингу YouTube дозволяє [5]:

- включати аутентичні матеріали мережі (текстові, звукові) в програму навчання;
- проводити самостійний пошук інформації здобувачами освіти в межах роботи над різними проектами;
- самостійно вивчати мову, усувати відсутність або недоліки знань, умінь, навичок;
- самостійно готуватися до складання екзаменів з іноземної мови

Тож робота з YouTube при вивченні іноземної мови здатна впливати на розвиток та удосконалення навичок аудіювання, говоріння та, навіть, письма, що залежить від поставлених задач та вправ.

YouTube може бути ефективним для вирішення ряду дидактичних задач на занятті англійської мови:

- вдосконалювати вміння аудіювання на основі аутентичних звукових текстів;
- вдосконалювати вміння та навички діалогічного мовлення та полілогічного мовлення, зокрема дискусії, завдяки обговоренню проблемних питань з відео;
- розширювати словниковий запас загальної та спеціальної лексики сучасної англійської мови;
- формувати стійку мотивацію мовленнєвої діяльності здобувачів освіти завдяки використанню “живих” матеріалів та обговоренню актуальних та “гарячих” тем під час заняття.

Отже, використання YouTube на заняттях стимулює зацікавленість здобувачів освіти, що, у свою чергу дозволяє засвоювати велику кількість інформації, тому що розраховані на студентів різних типів, зокрема візуалів, кінестетиків, дискретів та аудіалів. Проблеми у вивченні англійської мови

можуть бути пов'язані з візуальною або слуховою обробкою отриманої інформації, що може призвести до зниження ймовірності засвоєння інформації. Також можна зауважити, що використання YouTube на заняттях стимулює зацікавленість здобувачів освіти, що впливає на набуття та засвоєння основних навичок: аудіювання, говоріння, читання та, навіть, письма. Це зумовлено тим, що покоління мілленіалів і покоління Z надають перевагу проведенню часу біля моніторів або у мобільних телефонах. Для викладача побудувати структуру заняття з використанням YouTube платформи та впровадження її в курс навчання студентів дозволяє застосувати творчі навички, які впливають на прискорене засвоєння великих об'ємів. Не варто забувати, що студент прослуховує та переглядає відео від носіїв мови та тих, хто володіє першоджерельною інформацією, що дозволяє тренувати слуховий апарт на сприйняття та розуміння різних специфік мовлення: голосів, темпів, акцентів, а, головне, діалектів та ін. Тож комбінування традиційних методів із новітніми (серед яких також використання комп'ютерних технологій) є найбільш ефективними для сучасних поколінь.

Література:

1. Садовина Л.В. Применение видеоматериалов в процессе обучения английскому языку // Методические материалы. Йошкар-Ола: ГБУ ДПО Республики Марий Эл «Марийский институт образования». 2016, 28 с. URL: http://edu.mari.ru/mio/DocLib35/%D0%90%D0%BD%D0%B3%D0%BB%D0%B8%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9%20%D1%8F%D0%B7%D1%8B%D0%BA/%D0%90%D0%BD%D0%B3%D0%BB%20%D1%8F%D0%B7%D1%8B%D0%BA_%D0%9F%D1%80%D0%B8%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B5%20%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B8%D0%B0%D0%BB%D0%BE%D0%B2_%D0%A1%D0%B0%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B0%20%D0%9B%D0%92.pdf
2. Ильченко Е. Использование видеозаписи на уроках английского языка // Первое сентября. Английский язык. 2003. №9. С. 7-10.
3. Christina Newberry 25 YouTube Statistics that May Surprise You: 2021 Edition. February 2, 2021. <https://blog.hootsuite.com/youtube-stats-marketers/>
4. Maryam Mohsin 10 YOUTUBE STATS EVERY MARKETER SHOULD KNOW IN 2021 [INFOGRAPHIC]. 25 Jan, 2021. URL: <https://www.oberlo.com/blog/youtube-statistics>
5. Штурба Я., Лапова Т. Роль YouTube в изучении иностранного языка. С. 106-108. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/rol-youtube-v-izuchenii-inostrannogo-yazyka-1/viewer>

References:

1. L.V. Sadovina The use of video materials in the process of teaching English. *Methodical materials*. Yoshkar-Ola: State Budgetary Educational Institution of Higher Professional Education of the Republic of Mari El "Mari Institute of Education". 2016, 28 p. URL: http://edu.mari.ru/mio/DocLib35/%D0%90%D0%BD%D0%B3%D0%BB%D0%B8%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9%20%D1%8F%D0%B7%D1%8B%D0%BA/%D0%90%D0%BD%D0%B3%D0%BB%20%D1%8F%D0%B7%D1%8B%D0%BA_%D0%9F%D1%80%D0%B8%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B5%20%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B8%D0%B0%D0%BB%D0%BE%D0%B2_%D0%A1%D0%B0%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B0%20%D0%9B%D0%92.pdf

2. E. Ilchenko Using video recording in English lessons. *September 1, English*. 2003. No. 9. P. 7-10.
3. Christina Newberry 25 YouTube Statistics that May Surprise You: 2021 Edition. February 2, 2021. <https://blog.hootsuite.com/youtube-stats-marketers/>
4. Maryam Mohsin 10 YOUTUBE STATS EVERY MARKETER SHOULD KNOW IN 2021 [INFOGRAPHIC]. 25 Jan, 2021. URL: <https://www.oberlo.com/blog/youtube-statistics>
5. Ya. Shturba, T. Lapova The role of YouTube in learning a foreign language. P. 106-108. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/rol-youtube-v-izuchenii-inostrannogo-yazyka-1/viewer>